

(40) به شی خوارده مه نیه کان

(1) ناو هیئانی خوای گه وره له سه ر خواردن

1242. عَنْ حُدَيْفَةَ (t) قَالَ: كُنَّا إِذَا حَضَرْنَا مَعَ النَّبِيِّ (e) طَعَامًا لَمْ نَضَعْ يَدَيْنَا حَتَّى يَبْدَأَ رَسُولُ اللَّهِ (e) فَيَضَعُ يَدَهُ، وَإِنَّا حَضَرْنَا مَعَهُ مَرَّةً طَعَامًا، نَجَاءتْ جَارِيَةٌ كَأَنَّهَا تُدْفَعُ، فَذَهَبَتْ لَتَضَعُ يَدَهَا فِي الطَّعَامِ، فَأَخَذَ رَسُولُ اللَّهِ (e) بِيَدِهَا، ثُمَّ جَاءَ أَعْرَابِيٌّ كَأَنَّمَا يُدْفَعُ، فَأَخَذَ بِيَدِهِ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (e): ((إِنَّ لَشَيْطَانَ يَسْتَحِلُّ الطَّعَامَ أَنْ لَا يُذَكَّرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ، وَإِنَّهُ جَاءَ بِهَذِهِ الْجَارِيَةِ يَسْتَحِلُّ بِهَا، فَأَخَذْتُ بِيَدِهَا، فَجَاءَ بِهَذَا الْأَعْرَابِيِّ لِيَسْتَحِلَّ بِهِ، فَأَخَذْتُ بِيَدِهِ، أَلَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ إِنْ يَدُهُ فِي يَدِي مَعَ يَدِهَا)). وفي رواية: ثُمَّ ذَكَرَ اسْمُ اللَّهِ وَأَكَلَ.

(حذيفة) (t) ده‌لی: هه ركات ئیمه له خزمه‌تی پیغه‌مبه‌ری خوا (e) ناماده‌ی خواردنیك بووینایه ده‌ستمان بو نه‌ده‌برد هه‌تا پیغه‌مبه‌ری خوا (e) ده‌ستی پنه‌ده‌کرد و ده‌ستی بو نه‌ده‌برد، ئیمه جاریکیان ناماده‌ی خواردنیك بوین هه‌ خزمه‌تی‌دا، كچۆله‌یه‌ك هات و هه‌روه‌ك پالی پیوه‌ بنری، رۆیشت تا ده‌ستی بخاته‌ نیو خوارده‌كه پیغه‌مبه‌ری خوا (e) ده‌ستی گرت، پاشان عه‌ره‌بیکی ده‌شته‌كیش هات هه‌روه‌ك پالی پیوه‌ بنری. پیغه‌مبه‌ر (e) ده‌ستی ئه‌ویشی گرت، ئینجا پیغه‌مبه‌ری خوا (e) فه‌رمووی: ((شه‌یتان ده‌توانی له‌و خوارده‌نه‌ بخوات كه‌ ناوی خوای له‌سه‌ر ناهینری، ئه‌و ئه‌م كچۆله‌یه‌ی هیئا هه‌تا بتوانی بیی بخوات، منیش ده‌ستم گرت، پاشان ئه‌م عه‌ره‌به‌ ده‌شته‌کیه‌ی هیئا هه‌تا بتوانی لیی بخوات، ده‌ستی ئه‌ویشم گرت، سویند بی به‌و كه‌سه‌ی گیانی منی به‌ده‌سته‌ ده‌ستی ئه‌و له‌گه‌ل ده‌ستی ئه‌و كچۆله‌یه‌ له‌ناو ده‌ستمان بوون)) له‌ یوایه‌تیكیشدا: پاشان ناوی خوای گه‌وره‌ی هیئا و خواردی.

1243. عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ (t): أَنَّهُ سَمِعَ النَّبِيَّ (e) يَقُولُ: ((إِذَا دَخَلَ لِرَجُلٍ بَيْتَهُ فَذَكَرَ اللَّهَ (u) عِنْدَ دُخُولِهِ وَعِنْدَ طَعَامِهِ، قَالَ الشَّيْطَانُ: لَأَا مَبِيتَ كُمْ وَلَا عَشَاءَ، وَإِذَا دَخَلَ فَلَمْ يَذْكُرِ اللَّهَ عِنْدَ دُخُولِهِ، قَالَ الشَّيْطَانُ: أَدْرَكْتُمْ لِمَبِيتٍ، وَإِذَا لَمْ يَذْكُرِ اللَّهَ عِنْدَ طَعَامِهِ قَالَ: أَدْرَكْتُمْ الْمَبِيتَ وَالْعَشَاءَ)).

(جابر كوپر) (عبدالله) (y) ده‌لی: له‌ پیغه‌مبه‌رم (e) بیستوه‌ ده‌یفه‌رموو: ((ئه‌گه‌ر پیاو چوه‌وه‌ مانی خوای و ناوی خوای (u) ی هیئا له‌کاتی چوونه‌ ئوره‌وه‌ و له‌ کاتی خواردنیدا، شه‌یتان به‌هاوریکانی ده‌لی: نه‌شوینی

به شی خواردهمه نیه کان (40)

بانه و هتان هه به و نه نانی ئیواره، به لام نه گهر هه رکه س چوو ه ژووره وه و ناوی خوی نه هینا، له کاتی چوو نه ژووره ویدا، شهیتان ده لی: شوینی مانه و هتان ده ست کهوت، نه گهر له کاتی خواردنیدا ناوی خوی نه هینا ده لی: شوینی شه و مانه وه و نانی ئیواره یشتان ده ست کهوت).

(2) خواردن به دهستی راست

1244. عَنْ ابْنِ عُمَرَ (t): أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (e) قَالَ: «إِذَا أَكَلَ أَحَدُكُمْ فَلْيَأْكُلْ بِيَمِينِهِ، وَإِذَا شَرِبَ فَلْيَشْرَبْ بِيَمِينِهِ، فَإِنَّ الشَّيْطَانَ يَأْكُلُ بِشِمَالِهِ وَيَشْرَبُ بِشِمَالِهِ».

(ابن عمر) (y) ده لی: پیغه مبهری خوا (e) فهرموی: هه رکاتی به کیکتان خواردن خوارد بابه دهستی راستی بیخوات، هه رکاتی ناوی خوارده وه بابه دهستی راستی بیخواته وه، چونکه شهیتان به دهستی چه پی دهخوات و دهخواته وه).

1245. عَنْ إِيَّاسُ بْنِ سَلَمَةَ بْنِ الْأَكْوَعِ (t): أَنَّ أَبَاهُ حَدَّثَهُ: أَنَّ رَجُلًا أَكَلَ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ (e) بِشِمَالِهِ، فَقَالَ: «كُلْ بِيَمِينِكَ». قَالَ: لَنَا أَسْتَطِيعُ، قَالَ: «لَا سَتَطِيعُ». مَا مَنَعَهُ إِلَّا الْكِبَرُ، [قَالَ]: فَمَا رَفَعَهَا إِلَيَّ فِيهِ.

له (یاس) کوپی (سلمة) کوپی (الاکوع) وه (y)، باوکی بو ی گپراوته وه: که پیاویک له لای پیغه مبهری خوادا (e) به دهستی چه پی خواردن خوارد، نهرموی: ((به دهستی راستت بخو؟)) وتی: ناتوانم، فهرموی: ((هه نه توانی)). ته نه لوت به زری ریگری لی کردبوو (وتی) له دوای نه وه وه نیت نهیتوانی نه وه دهستی به رزیکاته وه بو ده می.

(3) بخور له بهرده می خو یه وه بخوات

1246. عَنْ عُمَرَ بْنِ أَبِي سَلَمَةَ (t) قَالَ: كُنْتُ فِي حَجْرٍ رَسُولِ اللَّهِ (e)، كَانَتْ يَدِي تَطِيشُ فِي الصَّحْفَةِ، فَقَالَ لِي: «يَا غُلَامُ، سَمَّ اللَّهُ وَكُلَّ بِيَمِينِكَ وَكُلَّ مِمَّا يَلِيكَ». [البخاري/ الاطعمة/ 5061]

(عمر) کوپی (ابو سلمة) (y) ده لی: من له بهرده می پیغه مبهری خوادا (e) بووم، دهستم به هه موولایه کی قاپه که دا ده گپرا، پیی فهرمووم: ((پوله، ناوی خوا بهینه و به دهستی راستت بخو، له بهرده می خو ته وه بخو)).

(4) خواردن به سی په نجه

1247. عَنْ كَعْبِ بْنِ مَالِكٍ (t) قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (e) يَأْكُلُ بِثَلَاثِ صَاعٍ، وَيَلْعَقُ يَدَهُ قَبْلَ أَنْ يَمْسَحَهَا.

(کعب) کوری (مالک) (t) دهلی: پیغه مبهری خوا (e) به سی په نجه خواردن ده خواردو، دهستی خوی ده لیسایه وه پیس نه وهی که بیسریت.

(5) لیسانه وهی په نجه کان و قاپی خواردن

1248. عَنْ جَابِرِ (t) أَنَّ النَّبِيَّ (e) أَمَرَ بَلْعَقَ الْأَصَابِعِ وَالصَّحْفَةَ، وَقَالَ: (إِنَّكُمْ لَا تَدْرُونَ فِي أَيِّهِ الْبُرْكَه)).

(جابر) (t) دهلی: پیغه مبهری (e) فه رمانی داوه به لیسانه وهی په نجه کان قاپه کهیشو، فه رموی: ((ئیوه نازانن فه و بهرکهت له کامیاندایه)).

(6) سوپاس کردنی خوی گهوره له سهر خواردن و خواردنه وه

1249. عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ (t) قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (e): (إِنَّ اللَّهَ لَيَرْضَى مِنَ الْعَبْدِ أَنْ يَأْكُلَ الْأَكْلَةَ فَيُحْمَدَهُ عَلَيْهَا، أَوْ يَشْرِبَ الشَّرْبَةَ فَيُحْمَدَهُ عَلَيْهَا)).

(انس) کوری (مالک) (t) دهلی: پیغه مبهری خوا (e) فه رمویسه تی: (خوا له و بنده په پازی دهی که هه خواردنیکی خوارد سوپاسی خوی له سهر بکات، یان هه خواردنه وهی که بخواته وه و سوپاسی خوی له سهر بکات)).

(7) پرسپار ده کړی له نیعمه تی خواردن و خواردنه وه

1250. عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (t) قَالَ: خَرَجَ رَسُولُ اللَّهِ (e) ذَاتَ يَوْمٍ أَوْ لَيْلَةٍ، نَادَا: هُوَ يَا أَبِي بَكْرٍ وَعَمْرٌ (t)، فَقَالَ: ((مَا أَخْرَجَكُمَا مِنْ بُيُوتِكُمَا هَذِهِ السَّاعَةَ)). نَالَا: الْجُوعُ يَا رَسُولَ اللَّهِ. قَالَ: ((وَأَنَا وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَأَخْرَجَنِي الَّذِي خَرَجَكُمَا، قَوْمًا)). فَقَامُوا مَعَهُ فَأَتَى رَجُلًا مِنَ الْأَنْصَارِ فَإِذَا هُوَ لَيْسَ فِي بَيْتِهِ، نَلَمَّا رَأَتْهُ الْمَرْأَةُ قَالَتْ: مَرْحَبًا وَأَهْلًا، فَقَالَ لَهَا رَسُولُ اللَّهِ (e): ((أَيْنَ فُلَانٌ)). نَالَتْ: ذَهَبَ يَسْتَعْذِبُ لَنَا مِنَ الْمَاءِ، إِذْ جَاءَ الْأَنْصَارِيُّ، فَنَظَرَ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ (e) وَصَاحِبِيهِ، ثُمَّ قَالَ: الْحَمْدُ لِلَّهِ، مَا أَحَدٌ الْيَوْمَ أَكْرَمَ أَضْيَافًا مِنِّي، [قَالَ]: نَأْتَلِقُ فَجَاءَهُمْ بَعْدَ قِيَامِهِ بِسُرٍّ وَتَمْرٍ وَرَطْبٍ، فَقَالَ: كُلُوا مِنْ هَذِهِ، وَأَخَذَ الْمُدِيَةَ، فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ (e): ((إِيَّاكَ وَالْحُلُوبَ)). فَذَبَحَ لَهُمْ. فَأَكَلُوا مِنَ الشَّاةِ وَمِنْ

لِكَ الْعَدَقِ وَشَرِبُوا، فَلَمَّا أَنْ شَبِعُوا وَرَوُوا قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ع) لَأَبِي بَكْرٍ وَعُمَرُ (ت): ((وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَتَسْأَلُنَّ عَنْ هَذَا النَّعِيمِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، أَخْرَجَكُمْ مِنْ بُيُوتِكُمُ الْجُوعَ، ثُمَّ لَمْ تَرْجِعُوا حَتَّى أَصَابَكُمْ هَذَا النَّعِيمُ)).

(ابو هریره) (ت) ده لئ: پیغهمبهری خوا (ع) رۆژیک یان شهویک چووه دهروه، له ناکاودا گه یشت به (ابو بکر) و (عمر) (Y)، فهرمووی: ((ئاله م کاته دا چی له ماله کانتان ده ری کردوون؟)). وتیان: برسیتی ئە ی پیغهمبهری خوا (ع)، نهرمووی: ((سویند به وهی گیانی منی به دهسته، منیش هه رئه وه ده ری کردووم که ئیوهی ده کردووه، ههستن)). له خزمه تیدا ههستان و ته شریفی هینا بولای بیایک له یارمه تیدهران ئەویش له ماله وه نه بوو، هه ر که ژنه که پیغهمبهری (ع) بینی وتی: ژور به خیریبیت ئە ی میوانی مال، پیغهمبهری خوا (ع) پیی نهرمو: ((فلان له کوئیه)). وتی: رۆیشتوه ئاوی سازگارمان بۆ بهینئ، ئاله ویدا بارمه تیده ره که هاته وه، سه یریکی پیغهمبهری خوا (ع) دوو هاوه له که یی کرد، باشان وتی: سوپاس بۆ خوا کهس نیه ئە مرۆ میوانه کانی له هی من به پرتر بن. به پرتاو رۆیشت هینشویه ک خورمای هینا، به رسيله و خورما و خورمای ته ری نیابوو، وتی: له وه بخۆن، چه قۆکه ی گرت به دهسته وه، پیغهمبهری خوا (ع) نهرمووی پیی: ((وریای شیردهر به)). مه یریکی بۆ سه ربیرین، له مه ره که و له بیشوه خورما که یان خوارد و ئاویان خوارده وه، کاتئ که تیر و پاراو بوون، پیغهمبهری خوا (ع) به (ابو بکر) و (عمر) (Y) فهرمو: ((سویند به وه ی گیانی منی به دهسته له رۆژی قیامه تدا پرسیماری ئە م نیعمه ته تان لیده کری، برسیتی له ماله کانتانه وه هینانیه دهروه و، نه گه رانه وه هه تا ئە م نیعمه تانه تان دهست که وت)).

(8) چوون به دهم دهعهوتی دراوسیه

1251. عَنْ أَنَسٍ (ت): أَنَّ جَارًا لِرَسُولِ اللَّهِ (ع) فَارْسِيًّا كَانَ طَيِّبَ الْمَرْقِ، نَصَنَعَ لِرَسُولِ اللَّهِ (ع) ثُمَّ جَاءَ يَدْعُوهُ، فَقَالَ: ((وَهَذِهِ)). لِعَائِشَةَ، فَقَالَ: لَأَ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ع): ((لَأَ)). فَعَادَ يَدْعُوهُ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ع): ((وَهَذِهِ)). قَالَ: لَأَ، نَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ع): ((لَأَ)). ثُمَّ عَادَ يَدْعُوهُ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ع): ((وَهَذِهِ)). نَالَ: نَعَمْ، فِي الثَّلَاثَةِ، فَقَامَا يَتَدَا فَعَانَ حَتَّى أَتَيَا مَذْلُهُ.

(انس) (t) دهلی: پیغمبهری خوا (e) دراوسییه کی فارسی هه بوو، شله بهگوشته که بی به تام و خویش بو، خواردنیکی بو پیغمبهری خوا (e) دوست کرد و پاشان هاته خزمه تی و دعوتی کرد بو خواردنی، پیغمبهسر (e) نهرمووی: ((نهویش)). واته (عائشه) ش بی لهگه لم ؟ وتی: نه خیر، پیغمبهری خوا (e) نهرمووی: ((منیش نه خیر)) واته به بی (عائشه) نایه م دیسان گه رایه وه و دعوتی کرده وه پیغمبهری خوا (e) نهرمووی ((نهویش))، بیا وه که وتی: ((نه خیر))، پیغمبهری خوا (e) نهرمووی: ((نه خیر)) پاشان نات وه و دعوتی کرده وه، پیغمبهری خوا (e) نهرمووی: ((نهویش)). وتی: به لی، ئینجا له جاری سییه مدا، هه ستان و به په له یه ک له دوای یه ک پویشتن تا گه یشتنه ماله که ی.

(9) که سی که شوینی که سیکی دهعوت کراو ده که وی

1252. عَنْ أَبِي مَسْعُودٍ الْأَنْصَارِيِّ (t) قَالَ: كَانَ رَجُلٌ مِنَ الْأَنْصَارِ يُقَالُ لَهُ بُو شَعِيبٌ وَكَانَ لَهُ غُلَامٌ لَحَامٌ، فَرَأَى رَسُولَ اللَّهِ (e) فَعَرَفَ فِي وَجْهِهِ الْجُوعَ، فَقَالَ لَغُلَامِهِ: وَيْحَكَ، اصْنَعْ لَنَا طَعَامًا لِحَمْسَةِ نَفَرٍ، فَإِنِّي أُرِيدُ أَنْ أَدْعُو النَّبِيَّ (e) خَامِسَ حَمْسَةٍ. قَالَ: فَصَنَعَ، ثُمَّ أَتَى النَّبِيَّ (e) فَدَعَاهُ خَامِسَ حَمْسَةٍ، وَأَتَّبَعَهُمْ رَجُلٌ، فَلَمَّا بَلَغَ الْبَابَ قَالَ النَّبِيُّ (e): ((إِنَّ هَذَا اتَّبَعَنَا، فَإِنْ شِئْتَ أَنْ تَأْذَنَ لَهُ، إِنْ شِئْتَ رَجَعَ)). قَالَ: لَأ، بَلْ أَذْنُ لَهُ يَا رَسُولَ اللَّهِ. [البخاري/ البيوع/ 19754]

(أبو مسعود الأنصاري) (t) دهلی: پیاویک هه بوو له یارمه تیدهران پیی هوتر (أبو شعيب)، کارگوزاریکی هه بوو گوشت فروش بوو، انصاریه که پیغمبهری خوا (e) بینسی و له پوخساریدا برسیتی به دی کرد، به کارگوزاره که بی وت: کوستت که وی، خواردنیکیمان بو دوست بکه به شی بینج که س بکات، من دهمه وی دهعوتی پیغمبهسر (e) بکه م و یه کی بی له بینج که سه که. دوستی کرد، پاشان هات بو خزمه ت پیغمبهسر (e) که یه کیک بوو له بینج که س، پیاویک شوینیان که وت، کاتی گه یشته ده رگا که پیغمبهسر (e) نهرمووی: ((نه مه شوینمان که وت وه نه گه ده ته وی مؤله تی به دیت، نه گه نا ده گه ریته وه)). وتی: نه خیر “ نایگیرمه وه “ به لکو مؤله تی دهم نه ی پیغمبهری خوا.

(10) پیشخستنی مافی میوان

1253. عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (t) قَالَ: جَاءَ رَجُلٌ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ (e) فَقَالَ: إِنِّي
بَجُهْدٍ، فَأَرْسَلْتُ إِلَى بَعْضِ نِسَائِهِ، فَقَالَتْ: وَالَّذِي بَعَثَكَ بِالْحَقِّ مَا عِنْدِي إِلَّا مَاءٌ،
ثُمَّ أَرْسَلْتُ إِلَى أُخْرَى فَقَالَتْ مِثْلَ ذَلِكَ، حَتَّى قُلْنَا كُلُّهُنَّ مِثْلَ ذَلِكَ: لَنَا وَالَّذِي بَعَثَكَ
بِالْحَقِّ مَا عِنْدِي إِلَّا مَاءٌ، فَقَالَ: ((مَنْ يُضِيفُ هَذَا اللَّيْلَةَ رَحِمَهُ اللَّهُ)). فَقَامَ رَجُلٌ
بِالنُّصَارِ فَقَالَ: أَنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ. فَأُتِلِقَ بِهِ إِلَى رَحْلِهِ فَقَالَ لَامْرَأَتِهِ: هَلْ
مَعَكَ شَيْءٌ؟ قَالَتْ: لَا إِلَّا قُوتٌ صَبِيَانِي، قَالَ: فَعَلَيْهِمْ بِشَيْءٍ، فَبَادَا دَخَلَ ضَيْفَنَا
نَأْطِفِي السَّرَّاجَ وَرَأَيْهِ أَنَا نَأْكُلُ، فَبَادَا أَهْوَى لِيَأْكُلَ فَقُومِي إِلَيَّ السَّرَّاجَ حَتَّى
تُطْفِنِيهِ، قَالَ: فَفَعَدُوا وَأَكَلَ الضَّيْفُ، فَلَمَّا أَصْبَحَ غَدَاً عَلَى النَّبِيِّ (e)، فَقَالَ:
(قَدْ عَجِبَ اللَّهُ مِنْ صَنِيعِكُمْ بِضَيْفِكُمْ اللَّيْلَةَ)). [البخاري/ فضائل الصحابة/ 3587]

(ابو هريرة) (t) دهلی: پیاویک هاته خزمه تی پیغهمبهری خواو (e)
مه رزی کرد: برسیتی ناره حه تی کردوم، پیغهمبهر (e) هه وائی نارد بۆ لای
به کی له خیزانه کانی، وتی: سویند بی بهو که سهی توی به حه ق په وانه کردوه
جگه له ناو هیچی ترم لانیه، پاشان ناردی بۆ لای یه کیکی تریان نه ویش هه مان
رتهی دووباره کردوه، هه تا هه ره هه موویان هه ره وه یان وت: نه خیر سویندی
بهو که سهی توی به حه ق په وانه کردوه جگه له ناو هیچی ترم له لانیه. ئینجا
نه رموی: ((ره حه تی خوا لهو که سه بیته نه مشه و میوانداری نه م پیاوه
هه کات)). پیاویک له یارمه تیدهران هه ستا و وتی: من نهی پیغهمبهری خوا
(e)، پیاوه که ی بردوه مالی خوئی و به خیزانه که ی وت: ئایا شتیکت لاهیه؟
رتی: نه خیر جگه له خوراکی منداله ورده کان، وتی: خه ریکیان بکه به شتیکه وه،
هه ره که میوانه که مان هاته ژوره وه، چراکه زور کز بکه وا ده ربخه که ئیمه
خه ریکی خواردن، هه رکه نهو که وته خواردن هه سته و چراکه بکوژینه ره وه،
رتی: خویمان دانیشتن و میوانه که نانی خوارد، که روژ بوویه وه، هات بۆ لای
پیغهمبهر (e)، نه ویش فه رموی: ((خوای گه وره نهو کارهی په سه ند کردن و
ازی بوو له کرده وهی نه مشه وتان)).

(11) خواردهمه نی دوو کهس به شی سی کهس ده کات

1254. عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (t) قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (e): ((طَعَامُ الْاِثْنَيْنِ كَافِي
لِثَلَاثَةٍ، وَطَعَامُ الثَّلَاثَةِ كَافِي الْارْبَعَةِ)). [البخاري/ الاطعمة/ 5077]

به شی خواردهمه نیه کان (40)

(أبو هريرة) (t) دهلی: پیغه مبهری خوا (e) فه رموی: ((خواردهمه نی دوو کهس به شی سی کهس دهکات، خواردهمه نی سیانیش به شی چوار کهس دهکات)).

1255- عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ (t) قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ (e) يَقُولُ: «طَعَامُ الْوَاحِدِ يَكْفِي الْإِثْنَيْنِ، وَطَعَامُ الْإِثْنَيْنِ يَكْفِي الْأَرْبَعَةَ، وَطَعَامُ الْأَرْبَعَةِ يَكْفِي لثَمَانِيَةً».

(جابر کوری (عبدالله) (y) دهلی: له پیغه مبهری خوام (e) بیستوه که هیغه رموی: ((خواردهمه نی یه کهس به شی دوو کهس دهکات، خواردهمه نی دوو کهس به شی چوار کهس دهکات، خواردهمه نی چوار کهس به شی دهشت کهس دهکات)).

(12) خواردنی کووله که

1256- عَنْ أَنَسٍ (t) قَالَ: دَعَا رَسُولَ اللَّهِ (e) رَجُلًا، فَأَنْطَلَقَتْ مَعَهُ، فَجِيءَ بِمَرَقَةٍ فِيهَا دُبَاءٌ، فَجَعَلَ رَسُولُ اللَّهِ (e) يَأْكُلُ مِنْ ذَلِكَ الدُّبَاءِ وَيَعْجِبُهُ، قَالَ: فَلَمَّا آيَتْ ذَلِكَ جَعَلْتُ أَلْقِيهِ إِلَيْهِ وَلَمَّا أَطْعَمَهُ، قَالَ: فَقَالَ أَنَسٌ: فَمَا زِلْتُ بَعْدُ [ذَلِكَ] بِحُجْبَتِي الدُّبَاءِ. [البخاري/ الاطعمة/ 5123]

(انس کوری (مالک) (t) دهلی: پیاویک پیغه مبهری خوی (e) دهعوت کرد، له خزمه تیدا رژیستم، شله به گۆشتیک هینرا که کوله که ی تیدا بوو، پیغه مبهری خوا (e) کهوته خواردنی کوله که و به لایه وه خویش بوو، وتی: له رکه نه وهم بینی کوله که کم خسته لای نه وه وه و خوم نه م خوارد، انس وتی: نیتر له دوی نه وه وه برده وام کوله که م لابه له زهت بوو.

(13) سرکه پیخوریکی چاکه

1257- عَنْ طَلْحَةَ بْنِ نَافِعٍ: أَنَّهُ سَمِعَ جَابِرَ بْنَ عَبْدِ اللَّهِ (t) يَقُولُ: أَخَذَ رَسُولُ اللَّهِ (e) بِيَدِي ذَاتَ يَوْمٍ إِلَى مَنْزِلِهِ، فَأَخْرَجَ إِلَيْهِ فَلَقًا مِنْ خُبْرٍ، فَقَالَ: ((مَا بِنِ أَدْمٍ)). فَقَالُوا: لِمَا إِلَّا شَيْءٌ مِنْ خَلٍّ، قَالَ: ((فَإِنَّ الْخَلَّ نَعْمَ الْأَدْمُ)). قَالَ جَابِرٌ: نَمَا زِلْتُ أَحِبُّ الْخَلَّ مُنْذُ سَمِعْتُهَا مِنْ نَبِيِّ اللَّهِ (e). وَ قَالَ طَلْحَةُ: مَا زِلْتُ أَحِبُّ لَخْلٌ مُنْذُ سَمِعْتُهَا مِنْ جَابِرٍ.

له (طلحة) کوری (نافع) وه: که له (جابر) کوری (عبدالله) (y) بیستوه که هیووت: پیغه مبهری خوا (e) رژی دهستی گرتم و بردمی بو مالی خوی،

بارچه یهک نانی بۆ دههینام، فهرمووی: ((ئایا پیخۆریک نییه؟)). وتیان: نه خیر جگه له ههندی سرکه، فهرمووی: ((به پراستی سرکه پیخۆریکی چاکه)). جابر وتی: له وکاتهوه که له پیغه مبهری خوام (E) بیستوو ئیتر بهردهوام ههزم له سرکه یه، (طلحة) وتی: منیش له وکاتهوه که له جابرم بیستوو ئیتر بهردهوام ههزم له سرکه یه.

(14) خواردنی خورما

1258- عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بُسْرِ (t) قَالَ: نَزَلَ رَسُولُ اللَّهِ (E) عَلَيَّ أَبِي، قَالَ: نَقَرْنَا إِلَيْهِ طَعَامًا وَوَطْبَةً، فَأَكَلُ مِنْهَا، ثُمَّ أَتَى بِتَمْرٍ، فَكَانَ يَأْكُلُهُ وَيُلْقِي النَّوَى بَيْنَ إصْبَعَيْهِ، وَيَجْمَعُ السَّبَابَةَ وَالْوَسْطَى - قَالَ شُعْبَةُ: هُوَ ظَنِّي وَهُوَ فِيهِ إِنْ شَاءَ لِلَّهِ [تعالى] إلقاء النوى بين الإصبعين - ثم أتى بشراب فشربه، ثم ناوله الذي من يمينه، قال: فقال أبي، وأخذ بلجام دابته ادع الله لنا. فقال: ((اللهم بارك لهم في ما رزقتهم، وأغفر لهم، وأرحمهم)).

(عبدالله) كوری (بُسْر) دهلی: پیغه مبهری خوا (E) به میوانی لای دایه دی باوكم، ئیمهش خواردنیك و خورما بهرۆن، یان كه شك و پونمان هینایه خزمه تی، لیسی خوارد، پاشان خورمای بۆ هینرا، دهیخوارد و ناوکه كه سی دهخسته نیوان په نجه كانیه وه، په نجه سی شه هادهت و ناوه پراستی دههینایه وه بهك (شعبه) دهلی: ئه وه بۆچوونی منه، كه ناوکه خورمای خستییته نیوان دوو به نجه یه وه - پاشان خواردنه وه به كمان بۆ هینا و خواردیه وه، پاشان دایه دهستی ئه وه كه سه سی له لای راستیه وه بوو: باوكم وتی، به دهم گرتنی دهسته جلهوی و لاغه كه یه وه ههزم كرد: لای خوا بیارییه وه بۆمان، فهرمووی: ((خوایه نهپ و بهر هكهت بخه ره ئه و پرزه وه كه پیته داوون و، لییان خووش ببه و، بهزهیت بیاندا بیته وه)).

(15) خورما خواردن له سه ر چۆك

1259- عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ (t) قَالَ: أَتَى رَسُولُ اللَّهِ (E) بِتَمْرٍ، فَجَعَلَ النَّبِيُّ (E) يَقْسِمُهُ وَهُوَ مُحْتَفِرٌ، يَأْكُلُ مِنْهُ أَكْلًا ذَرِيعًا. وَفِي رِوَايَةٍ: رَأَيْتُ النَّبِيَّ (E) تَقْعِيًا يَأْكُلُ تَمْرًا.

(انس) كوری (مالك) (t) دهلی: خورما هینرا بۆ پیغه مبهری خوا (E)، پیغه مبهر (E) هه ره به چيچكانه وه كه وته دابه شكردنی خویشی به په له لی

به شی خواردهمه نیه کان (40)

خوارد، له ریوایه تیکدا ده‌لی: پیغه‌مبه‌ری خوام (E) بینى دانیشتبوو له‌سه‌ر چوک خورمای ده‌خوارد.

(16) هه‌رمایێک خورمای تییدا نه‌بی خه‌لکه‌که‌ی برسین

1260. عَنْ عَائِشَةَ (Y) قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (E): ((يَا عَائِشَةُ، بَيْتٌ لَنَا تَمْرٌ فِيهِ جِيَاعٌ أَهْلُهُ. يَا عَائِشَةُ، بَيْتٌ لَنَا تَمْرٌ فِيهِ جِيَاعٌ أَهْلُهُ. أَوْ: جَاعَ أَهْلُهُ)). قَالَتْهَا رَتْنَيْنِ أَوْ ثَلَاثًا.

(عائشة) (Y) ده‌لی: پیغه‌مبه‌ری خوا (E) فه‌رمووی: ((ه‌ی عائشة ه‌ه‌ر مایێک خورمای تییدا نه‌بی خه‌لکه‌که‌ی برسین، ه‌ی عائشة ه‌ه‌ر مایێک خورمای تییدا نه‌بی خه‌لکه‌که‌ی برسین، یان: خه‌لکه‌که‌ی برسین)). دوو تا سێ جار له‌مه‌ی فه‌رموو.

(17) ریگری له‌خواردنی خورما به‌دوو دوو

1261. عَنْ جَبَلَةَ بِنِ سَحِيمٍ قَالَتْ: كَانَ ابْنُ الزُّبَيْرِ (T) يَرزُقُنَا التَّمْرَ، قَالَ: وَقَدْ كَانَ أَصَابَ النَّاسَ يَوْمَئِذٍ جَهْدٌ، وَكُنَّا نَأْكُلُ فَيَمُرُّ عَلَيْنَا ابْنُ عُمَرَ وَنَحْنُ نَأْكُلُ نَقُولُ: لَا تُقَارِنُوا، فَإِنَّ رَسُولَ اللَّهِ (E) نَهَى عَنِ الْقِرَانِ، إِلَّا أَنْ يَسْتَأْذِنَ الرَّجُلُ خَاهُ. قَالَ شُعْبَةُ: لَا أَرَى هَذِهِ الْكَلِمَةَ إِلَّا مِنْ كَلِمَةِ ابْنِ عُمَرَ، يَعْنِي الْإِسْتِئْذَانَ. [البخاري/ الأطعمة/ 5131]

(جبله) كوری (سحیم) ده‌لی: (ابن زبیر) خورمای پیده‌داين، خه‌لکی ه‌و‌پۆژه‌دا برسیتی ناره‌حه‌تی کردبوون، ئی‌مه‌ خورمامان ده‌خوارد و (ابن عمر) سه‌ری لی‌داين، ئی‌مه‌ش له‌وکاته‌یا خورمامان خوارد ده‌یوت: دوو دوو خورما به‌خۆن، چونکه‌ پیغه‌مبه‌ری خوا (E) ریگری کردوه له‌ به‌جوت خواردنی خورما. مه‌گه‌ر له‌ حاله‌تیکدا نه‌بی که‌ پیاو مۆله‌ت له‌براکه‌ی وه‌ربگریت، (شعبه) یتى: ئەم وشه‌یه‌م نه‌بینیوه له‌ وته‌ی ابن عمردا نه‌بی. واته‌ مۆله‌ت خواسته‌که‌.

(18) خواردنی ترۆزی به‌خورماوه

1262. عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَعْفَرٍ (T) قَالَ: رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ (E) يَأْكُلُ الْقِثَاءَ بِالرُّطْبِ. [البخاري/ الأطعمة/ 5132]

(عبدالله)ی كوری (جعفر) (T) ده‌لی: پیغه‌مبه‌ری خوام (E) بینى ترۆزی‌و خورمای ته‌ری پیکه‌وه ده‌خوارد.

[10]Comment: ئەم ه‌دیه‌ی كوردی نیه‌.

(19) بهری رهشی داری نه راک

1263. عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ (t) قَالَ: كُنَّا مَعَ النَّبِيِّ (ع) بِمَرِّ الظَّهْرَانِ يَحْنُ نَجْنِي الْكَبَاثَ، فَقَالَ النَّبِيُّ (ع): ((عَلَيْكُمْ بِالْأَسْوَدِ مِنْهُ)). قَالَ: فَقُلْنَا: يَا رَسُولَ اللَّهِ كَأَنَّكَ رَعَيْتَ الْغَنَمَ؟ قَالَ: ((نَعَمْ، وَهَلْ مِنْ نَبِيٍّ إِلَّا وَقَدْ رَعَاهَا)). أَوْ نَحْوَ نَدَا مِنَ الْقَوْلِ. [البخاري/ الأظعمة/ 5138]

(جابر کوری (عبدالله) (t) دهلی: ئیمه له (مر الظهران)⁽¹⁾ دا له خزمه تی پیغه مبهردا (ع) بووین، خهریکی رینی بهری داری نه راک⁽²⁾ بووین، پیغه مبهردا (ع) فهرمووی: ((رهشه کهی برن)) ئیمهش وتمان: نهی پیغه مبهردا خوا (ع) سهروهک شوانی مه پ بووویت؟ فهرمووی: ((به لی، ئایا پیغه مبهردا هیه شوانیتی مه ری نه کردبی)) یان شتیکی وای فهرموو.

(20) خواردنی گوشتی که رویشک

1264. عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ (t) قَالَ: مَرَرْنَا فَاسْتَنْفَجْنَا أَرْتَبًا بِمَرِّ الظَّهْرَانِ، نَسَعُوا عَلَيْهِ فَلَعَبُوا، قَالَ: فَسَعَيْتُ حَتَّى أَدْرَكْتُهَا، فَأَتَيْتُ بِهَا أَبَا طَلْحَةَ فَذَبَحَهَا، نَبَعْتُ بَوْرِكَهَا وَفَخَذَيْتُهَا إِلَى رَسُولِ اللَّهِ (ع)، فَأَتَيْتُ بِهَا رَسُولَ اللَّهِ (ع) فَقَبِلَهُ. [البخاري/ الهبة/ 2433]

(انسس) کوری (مالک) (t) دهلی: پویشتین و له (مر الظهران) که رویشکی کمان له شوینی خوئی هه لسان، خه لکی رایان کرد به دوایدا بیگرن، ماندوو بوون، منیش پامکرد به دوایدا هه تا گه یشتمه سه ری و گرتم، هی نام بو دی (ابو طلحة) و سه ری بری، سمته جولنه کهی و ههردوو رانی نارد بو پیغه مبهردا خوا (ع) منیش هی نام بو پیغه مبهردا خوا (ع) و وه ری گرت.

(21) خواردنی گوشتی بز ن مره

1265. عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ (t) أَنَّ خَالِدَ بْنَ الْوَلِيدِ (t) -الَّذِي يُقَالُ لَهُ سَيْفُ اللَّهِ- أَخْبَرَهُ: أَنَّهُ دَخَلَ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ (ع) عَلَى مَيْمُونَةَ زَوْجِ النَّبِيِّ (ع)، وَهِيَ خَالَتُهُ وَخَالَةُ ابْنِ عَبَّاسٍ، فَوَجَدَ عِنْدَهَا ضَبًّا مَحْنُودًا، قَدِمَتْ بِهِ أُخْتُهَا حَفِيْدَةُ بِنْتُ الْحَارِثِ مِنْ نَجْدٍ، فَقَدِمَتْ الضَّبَّ لِرَسُولِ اللَّهِ (ع)، وَكَانَ قَلَمًا يُقَدَّمُ

⁽¹⁾ مر الظهران: شوینیکی نزیکه له مه که وه

⁽²⁾ داری نه راک: نهی درهخته یه سیواکی لی دروست ده کردت.

لَيْهِ طَعَامٌ حَتَّى يُحَدِّثَ بِهِ وَيُسَمِّيَ لَهُ، فَأَهْوَى رَسُولُ اللَّهِ (ع) يَدَهُ إِلَى الضَّبِّ، نَقَلَتْ امْرَأَةٌ مِنَ النِّسْوَةِ الْحَضُورَ: أَخْبِرَنَّ رَسُولُ اللَّهِ (ع) بِمَا قَدَّمْتَنَ لَهُ، قُلْنُ: هُوَ لَضَبٌ يَا رَسُولَ اللَّهِ، فَرَفَعَ رَسُولُ اللَّهِ (ع) يَدَهُ، فَقَالَ خَالِدُ بْنُ الْوَلِيدِ: أَحْرَامٌ لَضَبٌ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: ((لَا، وَلَكِنَّهُ لَمْ يَكُنْ بِأَرْضِ قَوْمِي، فَأَجِدُنِي أَعَافُهُ)).
 نَالَ خَالِدٌ: فَاجْتَرَرْتُهُ فَأَكَلْتُهُ، وَرَسُولُ اللَّهِ (ع) يَنْظُرُ فَلَمْ يَنْهِنِي. [البخاري / لاطعمة / 5076]

(عبدالله) كورى (عباس) (y) دهلى: (خالد) كورى (وليد) (t) -كه پيى، هوترا شمشيرى خوا- هوالى پيداوه، كه له خزمه تي پيغهمبهرى خوادا (ع) چوو بؤلى (ميمونه)ى هاسهرى پيغهمبهر (ع) كه پوورى نه و (ابن عباس) بو له دايكه وه، بزى مژه يه كى برزاوى له لاي بيى، كه (حفيدة) كچى (حارث)ى خوشكى له (نه جده) وه بؤى هينا بوو، (ميمونه) بزى مژه كه ي خسته بهرده مى پيغهمبهرى خوا (ع)، كه به ده گمهن خواردينكى بخرايه ته بهردهم هه تا باسى بو نه كرايه و ناوى نه براهه بؤى، پيغهمبهرى خوا (ع) ده ستي برد بو بزى مژه كه، به كئى له و نافره تانه ي كه له ويذا ناماده بوون وتى: پيغهمبهرى خوا (ع) ناگاداريكه ن به وه ي كه بو تان داناه وه، وتيان خواردينه كه بزى مژه يه نه ي پيغهمبهرى خوا (ع)، پيغهمبهرى خوا (ع) ده ستي كي شايه وه، نينجا (خالد) كورى (وليد) وتى: نه ي پيغهمبهرى خوا (ع) بو بزى مژه حه رامه؟ فه رموى: (نه خير، به لام له خاكى قه ومه كه ي مندا نه بووه، بؤيه ده بيى دل م ناچي ته سه رى)). خالد وتى: له تم كرد و خواردم، پيغهمبهرى خوايش (ع) سه يرى كردم و پيگري لي نه كردم.

1266- عَنْ أَبِي سَعِيدٍ (t): أَنَّ أَعْرَابِيًّا أَتَى رَسُولَ اللَّهِ (ع) فَقَالَ: إِنِّي فِي نَائِطٍ مَضْبِيٍّ وَإِنَّهُ عَامَةٌ طَعَامٌ أَهْلِي. قَالَ: فَلَمْ يُجِبْهُ، فَقُلْنَا: عَاوِذُهُ، فَعَاوِذَهُ، فَلَمْ يُجِبْهُ ثَلَاثًا، ثُمَّ نَادَاهُ رَسُولُ اللَّهِ (ع) فِي الثَّلَاثَةِ فَقَالَ: ((يَا أَعْرَابِيُّ، إِنَّ اللَّهَ لَعَنَ -أَوْ: غَضِبَ- عَلَى سِبْطٍ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ، فَمَسَحَهُمْ دَوَابَّ يَدْبُونَ فِي الْأَرْضِ، لَنَا أَدْرِي لَعَلَّ هَذَا مِنْهَا، فَلَسْتُ أَكَلَهَا وَلَا أَنْهَى عَنْهَا)).

(ابو سعيد) (t) دهلى: عه ره بيكى ده شته كى هاته خزمه تي پيغهمبهرى خوا (ع)، وتى: نيشته جيى شيو و دوليكم كه بزى مژه ي زوره و خوراكي زورينه ي خه لكى لاي نيمه يه، وه لامى نه دايه وه، وثمان: ليى دووباره بكه ره وه،

بی دوباره کرده، تا سنجار و لاهیانه و پاشان پیغمبر می خوا (ع) به جاری سیبیه مابانگی کرد و فرمودی: ((نهی دهشته کی، خوا نه فرینیه کردوه - یان: تورپه بووه - له تیره یه کی (بنو اسرائیل)، له ئاده میی سپریونیه ته وه کردونی به یه کی له و گیاندارانه ی سهرزه وی که دین و ده چن به سه ریدا، نازانم له وانه یه شه م بزن مژیه له وانه بیت، من نه ده یخوم و نه ریگری خواردنی شی ده که م)).

(22) خواردنی کولله

1267. عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي أَوْفَى (t) قَالَ: غَزَوْنَا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ (ع) سَعِ مَرَوَاتٍ نَأْكُلُ الْجَرَادَ. [البخاري/ الذبائح و الصيد/ 5176]
 (عبدالله کوری (ابو اوفی) (y) ده لی: له خزمه تی پیغمبر می خوادا (ع) هوت جهنگمان کردوه و کولله مان خواردوه.

(23) خواردنی گیانداری ده ریایی و نه وهی ده ریای دودا

1268. عَنْ جَابِرِ (t) قَالَ: بَعَثَنَا رَسُولُ اللَّهِ (ع)، وَأَمَرَ عَلَيْنَا أَبَا عُبَيْدَةَ، تَلَقَى عِبْرًا لِقْرِيشٍ، وَزَوَدَنَا جَرَابًا مِنْ تَمْرٍ لَمْ يَجِدْ لَنَا غَيْرَهُ، فَكَانَ أَبُو عُبَيْدَةَ يَحْطِينَا تَمْرَةَ تَمْرَةً، قَالَ: فَقُلْتُ: كَيْفَ كُنْتُمْ تَصْنَعُونَ بِهَا؟ قَالَ: نَمَصُّهَا كَمَا بَمَصِّ الصَّبِيِّ، ثُمَّ نَشْرِبُ عَلَيْهَا مِنَ الْمَاءِ، فَتَكْفِينَا يَوْمَنَا إِلَى اللَّيْلِ، وَكُنَّا نَضْرِبُ حَصِينًا الْخَبِطِ، ثُمَّ نُبَلِّهُ بِالْمَاءِ فَنَأْكُلُهُ، قَالَ: وَأُتِلِقْنَا عَلَى سَاحِلِ الْبَحْرِ فَرَفَعَ لَنَا عَلَى سَاحِلِ الْبَحْرِ كَهَيْئَةِ الْكَتِّيبِ الضَّخْمِ، فَأَتَيْنَاهُ فَإِذَا هِيَ دَابَّةٌ تُدْعَى الْعَنْبَرِ، قَالَ: قَالَ أَبُو عُبَيْدَةَ: مَيْتَةٌ، ثُمَّ قَالَ: لَأ، بَلْ نَحْنُ رُسُلُ رَسُولِ اللَّهِ (ع) وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ، وَقَدْ اضْطَرَرْتُمْ فَكُلُوا. قَالَ: فَأَقَمْنَا عَلَيْهِ شَهْرًا، وَنَحْنُ ثَلَاثُ مَائَةٍ، حَتَّى سَمْنَا. قَالَ: وَلَقَدْ رَأَيْتُنَا نَعْتَرِفُ مِنْ وَقْبِ عَيْنِهِ بِالْقَالِ الدُّهْنِ، وَنَقْتَطِعُ مِنْهُ لِقْدَرًا كَالْتُّورِ، أَوْ كَقَدْرِ التُّورِ، فَلَقَدْ أَخَذَ مِنَّا أَبُو عُبَيْدَةَ ثَلَاثَةَ عَشَرَ رَجُلًا فَأَقْعَدَهُمْ فِي وَقْبِ عَيْنِهِ، وَأَخَذَ ضَلْعًا مِنْ أَضْلَاعِهِ فَأَقَامَهَا، ثُمَّ رَحَلَ أَعْظَمَ بَعِيرٍ مَعَنَا، فَمَرَّ بِنِ تَحْتِهَا. وَتَزَوَدْنَا مِنْ لَحْمِهِ وَشَانِقٍ، فَلَمَّا قَدِمْنَا الْمَدِينَةَ، أَتَيْنَا رَسُولَ اللَّهِ (ع) نَذْكُرُنَا ذَلِكَ لَهُ، فَقَالَ: ((هُوَ رِزْقٌ أَخْرَجَهُ اللَّهُ لَكُمْ، فَهَلْ مَعَكُمْ مِنْ لَحْمِهِ شَيْءٌ نُشْطَعُمُونَا)). قَالَ: فَأَرْسَلْنَا إِلَى رَسُولِ اللَّهِ (ع) مِنْهُ فَأَكَلَهُ. [البخاري/ المغازي/ 4102-4104]

(جابر) (t) ده‌لی: پیغهمبهری خوا (e) نار دینی بۆ جه‌نگ و أبو عبیده کرده فرمانده‌مان، به‌دوای کاروانی قورپیشدا ده‌گه‌راین، تویشه به‌ریه‌ک له خورمای کرده تویشومان و هیچی تری لا نه‌بوو بۆمان جگه له‌وه، (أبو عبیده) ده‌نکه خورمای ده‌داینی. منیش وتم: ئه‌ی ئیوه چیتان لی‌ده‌کرد؛ وتی: ده‌مانمژی هه‌روهک چۆن منداڵ ده‌یمژی، پاشان ئاومان ده‌خواردوه به‌سه‌ریدا، نه‌و رۆژه تا شه‌وه‌که‌ی به‌شی کردین، به‌داره‌کانی ده‌ستمان گه‌لای دارمان ده‌وراند، پاشان به‌ئاو ته‌رمان ده‌کرد و ده‌مانخوارد، به‌که‌ناری ده‌ریاکه‌دا بۆشتین، له‌که‌ناری ده‌ریاکه تارمایی یه‌کمان دی وه‌کو ته‌پۆلکه و ابو که گه‌یشتیله لای سه‌یره‌که‌ین گیانداریکه پیی ده‌وترا (عَبْر) أبو عبیده وتی: له‌وه مردار بوه‌یه، پاشان وتی: نه‌خیر به‌لکو ئیمه ئی‌ردراوی پیغهمبهری خوا (e) ین و له پیناوی خوادا هاتووین، به‌راستی ناچار بووین بیخۆن، وتی: ئیمه که سه‌سه‌د که‌س بووین یه‌ک مانگ له‌سه‌ری ماینه‌وه هه‌تا قه‌له‌و بووین، وتی: ئیمه ت ببینیا به له چالی چاویدا به‌گۆزه‌ی گه‌وره رۆنمان هه‌لده‌گۆزی، پارچه گۆشتمان لی‌ده‌بری، یان به‌قه‌ده‌ر گایه‌ک ده‌بوو، (أبو عبیده) سیانزه پیایوی ئی‌بردین و له چالی چاویدا داینیشاندن، په‌راسویه‌کی لی‌هه‌لگرت و دایچه‌قاند، پاشان گه‌وره‌ترین حوشتی که پیمان بوو بردی به‌ژیریدا، له گۆشته‌که‌ی بۆریکمان لی‌زهرد کرد و کردمانه تویشوی (ری) کاتی گه‌راینه‌وه مه‌دینه، ناتینه خزمه‌تی پیغهمبهری خوا (e) نه‌و باسه‌مان بۆ گێرایه‌وه، فه‌رمووی: (نه‌وه رزقیکه خوا بۆ ئیوهی هیناوه‌ته ده‌ری، ئایا شتیک له گۆشته‌که‌یتان پییه بیده‌نه ده‌رخواردمان). وتی: له گۆشته‌که‌یمان نارد بۆ پیغهمبهری خوا (e) خواردی.

(24) خواردنی گۆشتی نه‌سپ

1269. عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ (t): أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (e) نَهَى يَوْمَ خَيْبَرَ عَنْ حُمِّ الْحُمْرِ الْأَهْلِيَّةِ، وَأَنَّ فِي لُحُومِ الْحَيْلِ. [البخاري/ المغازي/ 3982]

(جابر) کوری (عبدالله) (y) ده‌لی: پیغهمبهری خوا (e) له رۆژی (خیبر) دا یگیری کرد له خواردنی گۆشتی گویدریژی مائی، موله‌تی دا به خواردنی گۆشتی نه‌سپ.

1270- عَنْ أَسْمَاءَ (y) قَالَتْ: نَحَرْنَا فَرَسًا عَلَى عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ (e) نَأْكُلْنَاهُ. [بخاری/ الذبائح و الصيد/ 5200]
 (أسماء) (y) ده‌لی: له‌سه‌رده‌می پیغه‌مبه‌ری خوادا (e) ئه‌سپیکمان
 سه‌رپری و خوارده‌مان.

(25) ریگری له خواردنی گوشتی گویدریژی مائی

1271- عَنْ أَبِي ثَعْلَبَةَ (t) قَالَ: حَرَّمَ رَسُولُ اللَّهِ (e) لُحُومَ الْحُمُرِ الْأَهْلِيَّةِ. [بخاری/ الذبائح و الصيد/ 5206]
 (ابو ثعلبة) (t) ده‌لی: پیغه‌مبه‌ری خوا (e) گوشتی گویدریژی مائی
 حه‌رام کردوو.

1272- عَنْ أَنَسٍ (t) قَالَ: لَمَّا فَتَحَ رَسُولُ اللَّهِ (e) خَيْبَرَ، أَصَبْنَا حُمْرًا خَارِجًا مِنَ الْقَرْيَةِ فَطَبَخْنَا مِنْهَا، فَنَادَى مُنَادِي رَسُولِ اللَّهِ (e): أَلَا إِنَّ اللَّهَ بِرَسُولِهِ يَنْهَى نَعْمَ عَنْهَا، فَإِنَّهَا رَجَسٌ مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ. فَأَكْفَيْتِ الْقُدُورُ بِمَا فِيهَا بِإِنِّهَا لَتَقُورُ بِمَا فِيهَا. [بخاری/ الذبائح و الصيد/ 5208]

(انس) (t) ده‌لی: کاتی که پیغه‌مبه‌ری خوا (e) خه‌یبه‌ری بزگار کرد، سه‌ده‌ره‌هی گونده‌که چه‌ند گویدریژیک که‌وتنه ده‌ستمان و، هه‌ندیکمان ی‌کولاند، بانگه‌ری پیغه‌مبه‌ری خوا (e) بانگی کرد: ناگادارین، ئه‌وه خواو پیغه‌مبه‌ره‌که‌ی ریگریتان ده‌که‌ن له‌وه، ئه‌وه زور پیسه و له‌کاری شه‌یتانه، سه‌نجه‌له‌کان سه‌ره‌ونخون کرانه‌وه به‌وه‌ی که‌ تیا یاندا بوو، له‌ کاتی‌کدا که‌ قولپه‌ی کولانیان ده‌هات.

(26) ریگری له خواردنی دنده‌ی که‌ لبه‌دار

1273- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (t) عَنِ النَّبِيِّ (e) قَالَ: ((كُلُّ ذِي نَابٍ مِنَ السَّبَّاعِ نَأْكُلُهُ حَرَامًا)).
 (أبو هريرة) (t) ده‌لی: پیغه‌مبه‌ری خوا (e) فه‌رموی: ((هه‌موو
 پرنده‌یه‌کی که‌ لبه‌دار خواردنی حه‌رامه)).

(27) ریگری له خواردنی هه‌موو باننده‌یه‌کی چنگ تیز

1274- عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ (t) قَالَ: نَهَى رَسُولُ اللَّهِ (e) عَنْ كُلِّ ذِي نَابٍ مِنَ السَّبَّاعِ، وَ[عَنْ] كُلِّ ذِي مَخْلَبٍ مِنَ الطَّيْرِ.

(ابن عباس) (y) ده لئی: پیغه مبهری خوا (e) ریگریسی کردوه له خواردنی گوشتی) همه مو دپنده یه کی که لبه دار و همه مو بالنده یه کی چنگ نیژ.

(28) خواردنی سی چاک نییه

1275- عَنْ أَبِي أَيُّوبَ (t): أَنَّ النَّبِيَّ (e) نَزَلَ عَلَيْهِ، فَنَزَلَ النَّبِيُّ (e) فِي سَفَلٍ، وَأَبُو أَيُّوبَ فِي الْعُلُوِّ، [قَالَ]: فَانْتَبَهَ أَبُو أَيُّوبَ لَيْلَةً فَقَالَ: نَمَشِي فَوْقَ رَأْسِ سُولِ اللَّهِ (e)؟ فَتَنَحَّوْا فَبَاتُوا فِي جَانِبِ، ثُمَّ قَالَ لِلنَّبِيِّ (e)، فَقَالَ النَّبِيُّ (e): ((السُّفْلُ أَرْفَقُ)). فَقَالَ: لَأُعْلُو سَقِيفَةً أَنْتَ تَحْتَهَا، فَتَحَوَّلَ النَّبِيُّ (e) فِي الْعُلُوِّ وَأَبُو أَيُّوبَ فِي السُّفْلِ، فَكَانَ يَصْنَعُ لِلنَّبِيِّ (e) طَعَامًا، فَإِذَا جِيَءَ بِهِ إِلَيْهِ سَأَلَ عَنْ مَوْضِعِ أَصَابِعِهِ، فَيَتَّبِعُ مَوْضِعَ أَصَابِعِهِ، فَصَنَعَ لَهُ طَعَامًا فِيهِ ثُومٌ، فَلَمَّا دُئِيَ إِلَيْهِ سَأَلَ عَنْ مَوْضِعِ أَصَابِعِ النَّبِيِّ (e)، فَقِيلَ لَهُ: لَمْ يَأْكُلْ، فَفَرَعَ، وَصَعِدَ لَيْهَ، فَقَالَ: أَحْرَامٌ هُوَ؟ فَقَالَ النَّبِيُّ (e): ((لَا، وَلَكِنِّي أَكْرَهُهُ)). قَالَ: فَإِنِّي أَكْرَهُ مَا تَكْرَهُ، أَوْ: مَا كَرِهْتَ. قَالَ: وَكَانَ النَّبِيُّ (e) يُؤْتِي.

له (ابو ایوب) هوه (t): که پیغه مبهر (e) له مائی نه و دابه زی، پیغه مبهر (e) له قاتی خواره وه نیشته جی بوو، (ابو ایوب) یش له قاتی سه ره وه: شه ویک (ابو ایوب) به ناگاهات و وتی: نیمه به سه سهری پیغه مبهری خوادا (e)، ماتووچو بکه یین؟ چوونه سوچیکه وه و له وی نه و شه وه یان برده سهر، پاشان به پیغه مبهری (e) وت: پیغه مبهر (e) فه رموی: ((خواره وه ناساتره)) وتی: سهرناکه ومه سه ربانیک تو له ژیریدا بیت، پیغه مبهری خوا (e) گواستیه وه بو ناتی سه ره وه و (ابو ایوب) یش هاته خواره وه، همه مو جاری خواردنی روستده کرد بو پیغه مبهر (e)، هر که خواردنه که ی بهینایه بو ی پرسیری ه کرد له شوینی په نجه کانی پیغه مبهر (e)، دواتر نه ویش له جی په نجه کانی پیغه مبهر وه (e) ده یخوارد، جاریکیان خواردنیکی بو دروست کرد که سیری تیدابوو، کاتئ بو ی گه پاره وه پرسیری کرد له جیگه په نجه کانی پیغه مبهر (e)، پیی و ترا، نه یخوارد، (ابو ایوب) ترسا و شله ژا و چووه سه ره وه بو خزمه تی و عه رزی کرد: نایا حه رامه؟ پیغه مبهر (e) فه رموی: ((نه خیر، به لکو بن خوشیم لیی نایه)). نه ویش وتی: منیش خوشم نایه له وه ی که تو خوشت

بەشی خواردەمەنیه‌کان (40)

بێ نایه ، خۆشت لێی نههات : لهو کاته‌دا پێغه‌مبهری خوا (ع) وه‌حی بۆهات
(حه‌زیشی نه‌ده‌کرد که له‌وکاته‌دا بۆنی ده‌می ناخۆش بێت).

(29) عه‌یبه‌دارنه‌کردنی خواردن

1276- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (t) قَالَ: مَا رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ (ع) عَبَّ طَعَامًا قَطُّ،
كَانَ إِذَا اشْتَهَاهُ أَكَلَهُ، وَإِنْ لَمْ يَشْتَهِهِ سَكَتَ. [البخاري/ المناقب/ 3370]

(أبو هريرة) (t) ده‌لی: هه‌رگیز پێغه‌مبهری خوام (ع) نه‌بینیوه‌ که
خواردنی عه‌یبه‌دار بکات، نه‌گه‌ر هه‌زی لێ بکهردایه ده‌یخوارد، نه‌گه‌ر هه‌زیشی
ئێه‌کردایه بێده‌نگ ده‌بوو.

له‌بلاوه‌که‌رانه‌کانی ماله‌په‌ری ئیمان وه‌ن

www.iman1.com

هه‌میشه له‌گه‌له‌مان بن بۆنوویبوونه‌وه‌ی ئیمان

imanonekurd@yahoo.com

